

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/1/2018
Identifikačné číslo spisu:	2005010011
Dátum vydania rozhodnutia:	26.04.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Libor Duľa
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:2005010011.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Libora Duľu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku, JUDr. Petra Szaba, JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného JUDr. H. A. a spol. pre trestný čin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona v znení účinnom do 1. januára 2006 a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 26. apríla 2018 v Bratislave o dovolaní náhradnej obhajkyne Mgr. Niny Szalóovej obvineného JUDr. H. A. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. decembra 2017, sp. zn. 2 Tost 43/2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 8. novembra 2017, sp. zn. 2T/5/2005, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f) Tr. por. dovolanie náhradnej obhajkyne Mgr. Niny Szalóovej sa odmieta.

Odôvodnenie

Dovoláním napadnutým uznesením Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v znení účinnom do 1. januára 2006 zamietol sťažnosť náhradnej obhajkyne Mgr. Niny Szalóovej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 8. novembra 2017, sp. zn. 2T/5/2005, ktorým bola menovej obhajkyne na hlavnom pojednávaní podľa § 66 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom do 1. januára 2006 uložená poriadková pokuta vo výške 1.000 Eur.

Dňa 23. januára 2018 bolo Krajskému súdu v Trnave doručené dovolanie náhradnej obhajkyne (obvineného JUDr. H. A. v trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 2T/5/2005 pre trestný čin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona v znení účinnom do 1. januára 2006) Mgr. Niny Szalóovej, podané prostredníctvom ňou zvoleného obhajcu JUDr. Jozefa Holíča a smerujúce proti už vyššie spomenutým rozhodnutiam. Ako uplatnený dovolací dôvod bol označený dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., keď bližšie vecné odôvodnenie podaného dovolania nie je potrebné na danom mieste uvádzať vzhľadom na spôsob rozhodnutia dovolacieho súdu.

Prokurátor v súdu doručenom písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že ho navrhuje odmietnuť podľa § 382 písm. b) Tr. por. ako podané neoprávnenou osobou.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní primárne skúmal splnenie základných procesných podmienok pre jeho podanie dovolania, pričom (primárne) zistil, že toto bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 368 ods. 2 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Podľa § 371 ods. 2 Tr. por. minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienenečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienenečne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienenečnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

Podľa § 382 písm. f) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

S účinnosťou od 1. septembra 2011 Trestný poriadok v § 368 ods. 2 explicitne vymenúva rozhodnutia, proti ktorým je prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (až do účinnosti novely č. 262/2011 Z. z. bol okruh napadnuteľných rozhodnutí určovaný ustálenou súdnou praxou). Pokiaľ ide o použité slovné spojenie „ak tento zákon neustanovuje inak“, tak v tejto súvislosti je potrebné poukázať na rovnako vyššie citovaný § 371 ods. 2 Tr. por., ustanovujúci ďalšie typy rozhodnutí, ktoré však môžu účinne napadnúť dovolaním len minister spravodlivosti.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že v predmetnom prípade dovolaním napadnuté uznesenie o uložení poriadkovej pokuty (resp. uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o sťažnosti proti takémuto uzneseniu) nepatrí medzi rozhodnutia, proti ktorým možno podať dovolanie, a teda jeho preskúmanie najvyšším súdom v dovolacom konaní je vylúčené.

Pokiaľ sa pritom náhradná obhajkyňa, hoc aj poznajúc taxatívnu vymedzenia okruhu dovolaním napadnuteľných rozhodnutí (a tiež osôb oprávnených podať dovolanie), domáha ochrany svojich práv v rámci dovolacieho konania s odkazom na viaceré ňou citované články Ústavy Slovenskej republiky („Aj keď nie je uznesenie o uložení poriadkovej pokuty medzi taxatívne vymenovanými rozhodnutiami, proti ktorým možno podať dovolanie, je podľa Ústavy Slovenskej republiky dovolanie potrebné pripustiť.“), ako aj Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, či tiež Listiny základných práv a slobôd, tak k tomu uvádza dovolací nasledovne:

Rozširovanie okruhu rozhodnutí napadnuteľných dovolaním akýmkoľvek výkladom súdu by bolo v priamom rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Ak náhradná obhajkyňa poukazuje v tejto súvislosti na čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a neustrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky, tak k tomu treba zároveň poukázať na odsek 4 predmetného článku ako i čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v súlade s ktorými platí, že konkrétne podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, pričom práva uvedeného v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky sa je možné následne domáhať len medziach tohto („vykonávacieho“) zákona.

Dovolanie (ako jeden z troch mimoriadnych opravných prostriedkov v trestnom konaní) je podrobne upravené v §§ 368 až 392 Tr. por. Treba zdôrazniť, že uvedená právna úprava (len vymedzený okruh dovolacích dôvodov, oprávnených osôb, či napadnuteľných rozhodnutí a pod.) plne zodpovedá tak charakteru ako aj zmyslu tohto mimoriadneho opravného prostriedku, ktorými dochádza k narúšaniu princípu právnej istoty (stability súdnych rozhodnutí). Zmyslom dovolania nie je odstrániť akékoľvek, ale skutočne len tie najzávažnejšie pochybenia, predovšetkým potom právneho charakteru.

Keďže zásah do právoplatných rozhodnutí má byť len výnimočný, je úplne logické, že podmienky prístupu k dovolaciemu súdu sú upravené prísnejšie“ (rešpektujúc zároveň čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky).

Už s ohľadom na skôr spomenuté je teda zjavné, že neexistuje všeobecný nárok na podanie dovolania a tento nie je možné vyvodiť ani z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (k tomu sa ešte dovolací súd vyjadrí podrobnejšie). Na druhej strane však samozrejme platí, že v prípade, ak dotknutá osoba splní všetky predpoklady požadované zákonom na poskytnutie ochrany v tomto mimoriadnom opravnom konaní (zjednodušene povedané, ak si uplatní právo v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami), príslušný orgán súdnej moci jej túto ochranu musí poskytnúť, a to v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodu na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní.

Ako už bolo naznačené v predchádzajúcom odseku, ani Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd neposkytuje v predmetnom smere akúsi „vyššiu mieru ochrany“, ako sa mylne domnieva náhradná obhajkyňa. V prvom rade, ňou zmieňovaný čl. 6 vôbec neobsahuje právo na revíziu súdneho konania, a teda vo všeobecnosti možno uviesť, že pokiaľ štáty zaistia, že konanie pred súdom prvého stupňa naplní právo dotknutej osoby na spravodlivý proces vo všetkých jeho aspektoch, je postačujúca iba jedноступňová súdna sústava. Až v čl. 2 Protokolu č. 7 bolo zakotvené právo na odvolanie v trestných veciach, aj to však s viacerými do úvahy prichádzajúcimi výnimkami. A napokon treba zmieniť čl. 4 Protokolu č. 7, ktorý obdobne ako čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky ustanovuje, že zásada „ne bis in idem“ nevyklučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom, čo však len vytvára právny podklad pre úpravu dovolania v Trestnom poriadku (možno len podotknúť, že pod „obnovou konania“ v zmysle odseku 2 čl. 4 Protokolu č. 7 je potrebné rozumieť aj „naše“ dovolanie).

V súvislosti so vzájomným vzťahom ústavnosti a zákonnosti pri realizácii práv je potrebné napokon poukázať i na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 8. decembra 2015, sp. zn. Tpj 74/2015 (uverejnené pod R 11/2016).

Záverom dovolací súd konštatuje, že s ohľadom na zrejmé nesplnenie jednej zo základných procesných podmienok dovolania, spočívajúcej konkrétne v podaní dovolania proti prípustnému rozhodnutiu (skúmanie splnenia tejto podmienky je pritom prioritné - pred skúmaním ostatných procesných podmienok, a teda aj tej, či je v tom - ktorom prípade dovolanie podané oprávnenou osobou) nemohol rozhodnúť inak, ako podané dovolania podľa § 382 písm. f) Tr. por. odmietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.